

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

Кафедра економіки та менеджменту

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської наукової конференції
здобувачів вищої освіти та вчених**

м. Одеса, 21 листопада 2025 року

**Одеса
2025**

Організатори: Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра економіки та менеджменту.

Укладачі:

Кібік Ольга Миколаївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Котлубай Вячеслав Олексійович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Капустян Ірина Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія».

Економіко-правовий розвиток сучасної України : матеріали XIV Всеукр. наук. конф. здобувачів вищої освіти та вчених, м. Одеса, 21 листопада 2025 р. / за ред. д.е.н., проф. О.М. Кібік. Одеса : НУ «ОЮА», 2025. 262 с.

DOI: 10.32837/11300.31015

Думка укладачів може не збігатись з думкою авторів матеріалів. Відповідальність за зміст матеріалу несе автор. Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності несе автор.

СЕКЦІЯ 4. ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА РІШЕННЯ

Карлін М.І., Чжишань Лінь	
Необхідність підвищення фінансової грамотності громадян як інвесторів на фінансовому ринку	206
Стащук О.В.	
Фінансова звітність у прийнятті фінансових рішень на підприємстві	209
Теслюк С.А., Шевчук Р.М.	
Історія розвитку фінансових технологій та їх вплив на банківську діяльність.....	211
Ульяницький А.О.	
Механізми фінансової підтримки цифрової модернізації харчової промисловості у післявоєнний період.....	214
Катюжанська А.Є.	
Управління фінансовими ресурсами при реалізації інноваційних проєктів в умовах невизначеності.....	217
Дмитрук Д.О.	
Шляхи подолання інфляції в сучасній Україні	219
Антонян І.Є.	
Мікрофінансування як інструмент підтримки малого бізнесу України.....	222
Довженко С.С.	
Значення фінансової грамотності у прийнятті економічних рішень	225
Корнута А.В.	
Фінансова обізнаність населення як умова сталого економічного розвитку України	228
Лета А.В.	
Безготівкові рахунки як чинник розвитку сучасної економіки України.....	230
Мотрук П.М.	
Фінансові інструменти як основа прийняття ефективних фінансових рішень	233
Федорова Д.Є.	
Виклики реалізації фіксальної політики в Україні в умовах воєнного часу.	236

СЕКЦІЯ 5. АНГЛОМОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Redina Y.	
Management of Public Investment in Recovery Infrastructure	240

комунікаційних інструментів, що забезпечують гнучке реагування на зміни кон'юнктури [2].

Довгострокове стримування інфляції можливе лише за умов структурних реформ, зокрема через підвищення продуктивності, модернізації виробництва, розвитку логістики, посилення конкуренції та зменшення ролі монополій. Для України це включає відновлення промислових і аграрних потужностей та підвищення енергоефективності. Важливим є управління інфляційними очікуваннями через прозорість рішень НБУ, послідовність монетарної політики та зміцнення довіри до національної валюти. Таким чином, інфляція в Україні має комплексний характер і зумовлює зниження добробуту та зростання економічної нестабільності, що потребує узгодженої монетарної, фіскальної та реформаторської політики.

Література

1. Антощенкова В.В., Семперович І.В. Основи глобального продовольчого забезпечення. *Еконосіка та суспільство*. 2024. №59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3385>.
2. Інфляційний звіт. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/monetary/report>.
3. Як змінюються ціни та рівень інфляції в Україні. Слово і діло (аналітичний портал). URL: <https://surl.lt/uxjvyw>.

Антонян І.Є.,

здобувачка I курсу

факультету судового та міжнародного права,

Національний університет «Одеська юридична академія»

МІКРОФІНАНСУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ МАЛОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

У сучасних умовах трансформації української економіки, спричиненої війною, глобальними викликами та потребою у швидкому відновленні, особливого значення набуває підтримка малого бізнесу. Саме малі та

мікропідприємства становлять понад 99% усіх суб'єктів господарювання в Україні, забезпечуючи зайнятість, інноваційність та гнучкість економіки. Одним із ключових інструментів підтримки цієї категорії підприємств є мікрофінансування, а саме система фінансових послуг, орієнтована на підприємців, які не мають доступу до традиційного банківського кредитування.

Мікрофінансування – це комплекс фінансових послуг, що включає мікрокредитування, мікрострахування, мікрозбереження, фінансову освіту та консультаційний супровід. Його головною метою є забезпечення фінансової інклюзії – включення у фінансову систему категорій населення, які традиційно були виключені з неї. До цих категорій належать внутрішньо переміщені особи, жінки, молодь, мешканці сільських територій, ветерани, люди з інвалідністю.

У 2023-24 роках мікрофінансування в Україні набуло особливої актуальності. Міністерство економіки України у співпраці з Офісом розвитку підприємництва та експорту реалізувало низку грантових програм, спрямованих на підтримку мікро- та малих підприємств. Зокрема, програма «єРобота», яка передбачає надання безповоротних грантів на створення або розвиток бізнесу, відкриття нових робочих місць, розвиток переробки, садівництва, тепличного господарства. Ці гранти є формою мікрофінансування, оскільки вони орієнтовані на невеликі проєкти з високим соціальним ефектом.

Платформа «Дія.Бізнес» [4] є важливим інструментом цифрової підтримки підприємців, оскільки надає доступ до консультацій, освітніх курсів, бізнес-планів, інформації про фінансові програми. Таким чином, цифровізація мікрофінансування сприяє його доступності, прозорості та ефективності.

Європейський Союз також активно долучився до процесу мікрофінансування в Україні. У межах програми EU4Business було запроваджено механізми фінансової допомоги для мікро-, малих та середніх підприємств, що постраждали від війни. Ці програми передбачають не лише надання коштів, а й супровід бізнесу, навчання, доступ до європейських ринків. Як зазначено в офіційному інформері EU4Ukraine: Малі підприємства – це не просто економіка, це люди, громади, і майбутнє України [2].

Аналітичні дослідження Центру економічної стратегії підтверджують, що мікрофінансування має позитивний вплив на економіку. Згідно з дослідженням 2024 року, понад 60% підприємців, які скористалися мікрофінансовими програмами, змогли зберегти або розширити свій бізнес. У звіті також зазначено: мікрофінансування стало точкою входу до формальної економіки для тисяч підприємців, які раніше працювали в тіні [5].

Цей позитивний вплив підтверджують і самі підприємці [1]. Наприклад, кондитерська «Солодкий куточок» у Львові, заснована львів'янкою Ганною, котра отримала мікрокредит на 150 000 грн для оренди приміщення та закупівлі обладнання. Іншим прикладом є компанія SheMax, виробник пілотагів для манікюрних салонів, яка розпочала з невеликого гранту, а нині експортує продукцію до понад 30 країн [3].

Попри позитивні результати, існують також і виклики, а саме низький рівень фінансової грамотності, обмеженість ресурсів у мікрофінансових організацій, складність регуляторних процедур. Як зазначає Оксана Шульга, директорка департаменту МСБ Глобус Банку: «За сприятливих економічних обставин нові кредити малому та середньому бізнесу складуть до 70% від усіх наданих кредитів банків». У перспективі мікрофінансування може стати основою для сталого економічного зростання України. Для цього потрібна:

- цифровізація фінансових послуг;
- розширення партнерства з міжнародними донорами;
- вдосконалення законодавчої бази;
- інтеграція фінансової освіти в систему професійної підготовки підприємців;
- створення сприятливого середовища для діяльності МФО.

Таким чином, мікрофінансування є не лише інструментом підтримки малого бізнесу, а й важливим елементом економічної політики держави. Воно дозволяє активізувати підприємницький потенціал, забезпечити фінансову інклюзію та сприяти соціально-економічному розвитку регіонів. У контексті післявоєнного відновлення України мікрофінансування має стати пріоритетом державної стратегії, що поєднує економічну ефективність із соціальною справедливістю.

Література

1. CreditStore. Історії успіху: реальні приклади використання мікрокредитів в Україні. URL: <https://creditstore.com.ua/blog/istorii-uspexa-realnye-primery-ispolzovaniya-mikrokreditov-v-ukraine>.
2. EU4Ukraine. Підтримка малого та середнього бізнесу – ключовий пріоритет допомоги ЄС Україні. 2023. URL: <https://eu4ukraine.eu/wp-content/uploads/2023/11/UA-informer-A4.pdf>.
3. 250 малих і середніх компаній, що змінюють економіку України. *Forbes Ukraine*. 2023. URL: <https://forbes.ua/ratings/250-malikh-i-serednikh-kompaniy-28062023-14478>.
4. Бізнес Дія. Міністерство цифрової трансформації України, Міністерство економіки України, Офіс розвитку підприємництва та експорту домовилися з міжнародними партнерами про програми підтримки бізнесу у 2024 році. URL: <https://business.diia.gov.ua/news/prohramy-pidtrymky-biznesu-u-2024-rotsi>.
5. Центр економічної стратегії. Доступність фінансових ресурсів для українського бізнесу: аналітична записка. URL: <https://www.ces.org.ua/wp-content/uploads/2024/07/result-1-dostup-do-finansuvannya-msp.pdf>.

Довженко С.С.,

здобувачка I курсу

факультету судового та міжнародного права,

Національний університет «Одеська юридична академія»

ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ У ПРИЙНЯТТІ ЕКОНОМІЧНИХ РІШЕНЬ

У сучасному світі фінансова грамотність посідає особливе місце серед ключових навичок, необхідних кожній людині для власного добробуту, зокрема для ухвалення обґрунтованих економічних рішень. Складність фінансових ринків та розвиток цифрових технологій вимагають від громадян не лише базових знань про гроші, а й уміння стратегічно мислити у сфері фінансів.